

AKSARAY İL İNSAN HAKLARI İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

Kurumumuz, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "İstişare komisyonu ve istişare toplantıları" başlıklı 22'nci maddesinde yer alan "Kurum, insan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla merkezde ve illerde istişare toplantıları gerçekleştirir." hükmü kapsamında istişare toplantıları gerçekleştirmekle görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 31.10.2023 tarihinde Kurumumuz tarafından, Aksaray İlinde Kanun'da yer alan paydaşlarla istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

İnsan hakları sorunlarının tartışılması ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunulması amacıyla düzenlenen toplantıda:

► *Hastaların hekimlerin tutumları sebebiyle hastalıkları ile ilgili yeterli şekilde bilgi sahibi olamadıkları, hekimlerin zaman zaman yeterli bilgiyi vermediği veya hastalar tarafından iletilen soru ve şikâyetlerin hekimler tarafından sert bir şekilde yanıtlandığı, bu tutum ve davranışların hekim ve hastaları arasında iletişim sorunlarına yol açabildiği,*

► *Hekimlerin bakmakla yükümlü olduğu hasta sayısının çok fazla olması nedeniyle her hastaya çok sınırlı bir süre ayırabildiği, bu durumun hekimlerin çalışma koşullarını zorlaştırdığı, hekimler ve hastalar arasında iletişim sorunlarına yol açabildiği, söz konusu ağır çalışma koşullarının iyileştirilmesi yoluyla, iki taraf arasında sağlıklı bir iletişim tesis edilebileceği ve mevcut sorunların önlenmesinin sağlanabileceği,*

► *6284 sayılı Kanun'un, genel bir yanılgıya yol açacak şekilde sıkça kadınlarla ilişkilendirildiği, kadının beyanı esas alınarak cezai işlemlerin gerçekleştirildiği şeklinde yanlış inanışların söz konusu olduğu, oysa bu Kanun'un, kadınların yanı sıra aile bireyleri ve ısrarlı takip mağdurlarını da kapsadığı ve bu kişiler arasında erkeklerin de yer aldığı, Kanun'un, şiddet mağdurlarına yönelik mağduru koruyucu ve önleyici tedbirleri içerdiği, burada uygulanan önleyici tedbirlerin, cezai işlemler değil, şiddetin önlenmesine yönelik adımlar olarak nitelendirilebileceği, dolayısıyla kadınlar dâhil olmak üzere şiddet mağdurlarının beyanlarının, cezai işlemlerde değil, bu tür tedbirlerde esas alındığı, bu hususlarda toplumun doğru bir şekilde bilgilendirilmesinin oldukça önem arz ettiği,*

► *Eğitimde fırsat eşitliği ilkesine rağmen, devlet okulları ve özel okullar arasında kayda değer olanak farklılıklarının bulunduğu, devlet okullarında öğrenci sayısının fazlalığı ve fiziki olanakların sınırlılığı, özel okulların sunduğu geniş olanaklarla kıyaslandığında, söz konusu durumun servet temelinde ayrımcılık teşkil ettiği,*

- ▶ *Çalışma koşulları ve mesai saatlerinin uzunluğu nedeniyle, birçok anne ve babanın, çocuklarına yeterince zaman ayıramadığı, bu durumun, küçük yaşlardaki çocukların bakıcılara veya kreşlere erken yaşta bırakılmasına neden olduğu, mesai saatleri ve yoğun çalışma koşulları nedeniyle çocukların eğitim süreçlerinin büyük kısmında ebeveynler yerine üçüncü kişiler ve kurumların aktif rol üstlendiği, aynı zamanda mevcut mesai saatleri nedeniyle kişilerin insan onuruna uygun bir yaşam sürdüremediği ve dinlenmek için yeterli vakit bulamadığı, tüm bunların ailelerin ve çocukların yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilediği,*
- ▶ *İşyerlerinde ve özellikle fabrikalarda, işçilerin haklarını etkin bir şekilde kullanamadığı ve hak arama süreçlerinde kendilerini güvende hissedemediği, sendikal haklar kullanılırken işçilerin baskılara maruz kaldığı, TİHEK'in konuyla ilgili çözüm odaklı faaliyetler yürütmesinin faydalı olacağı,*
- ▶ *Doğu Türkistan'da yıllardır ağır hak ihlallerinin yaşandığı, bu hak ihlallerinin kamuoyunda yeterince yer almadığı,*
- ▶ *Aksaray ilinde gün içinde tırların, yükleriyle birlikte şehir içerisinde insanların yoğun olduğu bölgelerden sıklıkla geçmekte olduğu ve bu durumun, başta bölgedeki öğrenciler olmak üzere insanlar için bir tehlike oluşturduğu,*
- ▶ *Ulusal mevzuatta insan haklarının güvence altına alınmış olduğu, ancak mevzuatın tam anlamıyla uygulanamamasından dolayı pratikte insan hakkı ihlalleri ile karşılaşıldığı, kişilere siyasi görüşleri dikkate alınarak belirli hakların tanındığı veya tanınmadığı, ancak adaletin tesis edilmesi yoluyla bu sorunların ortadan kaldırılabileceği,*
- ▶ *CİMER'e yapılan başvurulardan tam anlamıyla bir geri dönüş alınamadığı, sorunların takibinin ne ölçüde sağlandığı hususunda ilgililere dönüş yapılması gerektiği,*
- ▶ *CİMER'e yapılan asılsız şikâyetlere ilişkin bir yaptırım mekanizmasının uygulanması gerektiği,*
- ▶ *Hakların ancak ihlal edildikten sonra gündeme geldiği ve ihlali ortadan kaldırmak için adımların atıldığı, ancak hak ihlali gerçekleşmeden önce de insan haklarının farkında olunması, hakları koruyucu tedbirlerin alınması ve hak ihlallerini önceden önlemeye yönelik çalışmaların yapılması gerektiği,*
- ▶ *İnsan hakları eğitimlerinin, aileden başlamak üzere tüm eğitim kademelerinde yer almasının, hakların korunması ve geliştirilmesi için oldukça önem taşıdığı,*
- ▶ *Cezaevlerindeki koşulların daha iyi hale getirilmesine ihtiyaç olduğu, bunun cezalandırmanın ıslah edici boyutu dikkate alındığında oldukça önemli olduğu,*
- ▶ *Okullarda çocuklar arasındaki akran zorbalığından başlayarak daha etkin bir şekilde tüm insanların eşit muamele görmesi için konuyla ilgili cezai ve caydırıcı yaptırımların getirilmesi gerektiği,*

hususları gündeme gelmiştir.

Kurumumuz tarafından anılan toplantıda dile getirilen görüşler ve talepler bundan sonraki gerçekleştirilecek faaliyetlerde dikkate alınacak; ayrıca konuya ilişkin icrai kurumlara da gerekli bilgilendirmeler yapılacak ve belirli aralıklarla takipleri sağlanacaktır.

31.10.2023